

Over buurtsteun: voorbeelden

Versie 19-10-2015

En wanneer moeten we dat dan allemaal doen ?

Dat gaat niet. Pik er uit wat past en wat haalbaar is. Het moet je ook een beetje liggen. En bovendien: probeer het niet allemaal *zelf* te doen !

Misschien is het zelfs verstandiger je tijd te gebruiken om mensen te vinden die het mét of voor je willen doen.

Snijdt het mes ook nog eens aan twee kanten !

Inhoud

2.1	Buurtsteun als onderlinge hulp- en zorgverlening	2
2.1.3	Interventies	2
2.2	Buurtsteun als <i>ondersteunde</i> onderlinge hulp- en zorgverlening	7
2.2.3	Interventies	7
2.3	Buurtsteun als georganiseerde niet-professionele hulp- en zorgverlening	14
2.3.3	Interventies	14

2.1 Buurtsteun als onderlinge hulp- en zorgverlening

2.1.3 Interventies

- Gericht op het doen ontstaan/versterken van (de kwaliteit van) sociale netwerken
  - Het organiseren van activiteiten waarbij bij voorkeur een zekere interactie tussen de deelnemers bevorderd wordt (buurtactiviteiten, maandelijks picknickmoment, eetkamerproject, gezamenlijk groenonderhoud, etc.)

Vaste ingrediënten voor een wijkfeest zijn muziek, een tap en een springkussen. Oh ja, en natuurlijk iets te eten. Voor de meeste mensen voldoende om zich te vermaken, maar ook niet veel meer dan dat. iets meer interactie ontstaat wanneer een van de bewoonsters een wafelkraam inricht, lokale kunstenaars een gratis kraampje krijgen, een spelletjes-wedstrijd wordt toegevoegd (met familie- of straatteams ?), scouting fikkie stookt om marhsmallows te roosteren, het IVN een workshop nestkastjes maken organiseert, etc.

Niet zelf georganiseerd, maar wel ondersteund: een bewoonster die anderen er toe aanzette om mee te werken aan het omvormen van een onooglijke plantenbak van 10 bij 20 meter. Het had natuurlijk even wat voeten in de aarde, maar samen is de klus geklaard ! Natuurlijk met een gezellige lunch en geweldige muntthee van een Marokkaanse medebewoonster. "Ik woon hier nu 10 jaar maar ik heb vandaag meer mensen leren kennen dan in die 10 jaar.". Het is een blijvende ontmoetingsplek geworden.

- Maak gebruik van de talenten en mogelijkheden die in een buurt aanwezig zijn

Toevallig op bezoek bij een buurtbewoner ontdekte iemand van de buurtorganisatie dat de bewoner een gepassioneerd fossielenzoeker is, kind aan huis in Groeve 't Rooth in Margraten. Het had hem ook moeilijk kunnen ontgaan, want in de woonkamer stonden verschillende vitrinekasten met bijzondere vondsten. Toen ze weer afscheid namen was in elk geval de afspraak gemaakt een keer een excursie te organiseren waarbij bewoners uit de buurt ook zelf, maar dan onder zijn deskundige begeleiding.

Tijdens de Sinterklaasactiviteit viel ze eigenlijk vooral op door haar professioneel ogende fototoestel. Even een praatje mee maken, dacht een oplettend lid van de organisatie.

Zou ze het niet leuk vinden om ook, maar dan namens de organisatie, af en toe foto's te maken bij andere activiteiten, voor op de website en in het wijkblad. Het zou de organisatie in elk geval ontlasten.

Zichtbaar gestreeld zegt ze toe.

Er was een professionele kok die wel wat wilde doen voor de buurt, er waren cliënten van Radar, er waren mensen in de buurt die graag samen zouden eten en er was een ruimte.

En nu is er een kookclub waarin ieder een rol kan spelen die past !

Eigenlijk vonden ze het vooral leuk om kienmiddagen te organiseren.

Nu doen ze ook af en toe boodschappen voor minder mobiele kiensters, komen ook langs om de TV even opnieuw in te stellen, enzovoort.

- Op het opsporen van witte vlekken (waar sociale netwerken afwezig lijken of niet bekend zijn)
  - Breng eens letterlijk in kaart met welke delen van de buurt jouw organisatie wel of geen contact heeft

Samen zitten de bestuursleden rond een kaart van de buurt: een dikke rode stip waar we zelf wonen (hmmm, eigenlijk best wel op een kluitje), een blauwe voor de vrijwilligers (al wat meer spreiding, maar toch vooral aan deze kant van de doorgaand weg) en een arcering voor de gebieden waar we denken de meeste mensen te kennen.

Nu staat duidelijk op papier wat we eigenlijk natuurlijk wel wisten: in de flatjes aan de rand van de buurt kennen we eigenlijk iemand. En die bewoners doen ook eigenlijk nooit mee aan buurtactiviteiten .....

- Bedenk hoe je contact kunt leggen in die delen van de buurt waar dat nu nog onvoldoende het geval is

Zo ging het verder met de flats uit het vorig voorbeeld: een van de bestuursleden trok zijn stoute schoenen, zocht een balkon dat hem wel beviel en belde aan. Een ander herinnerde zich ooit een klacht ontvangen te hebben van een bewoonster en belde haar op met de vraag of hij eens langs mocht komen. Zij wist overigens nog wel iemand ...

Stuk voor stuk leuke gesprekken en zonder al te veel moeite werd uit elk van de vijf blokken tenminste een bewoner gevonden die samen met de andere en een lid van de werkgroep buurtsteun eens wilde brainstormen over de vraag hoe de contacten (ook tussen bewoners onderling !) aangehaald zouden kunnen worden. Niet zozeer omdat er nou zoveel problemen speelden, maar het zou toch gewoon leuker kunnen worden ? Een eerste bijeenkomst heeft inmiddels plaatsgevonden.

- Ga eens na of je met je activiteiten en media ook alle doelgroepen in de buurt bereikt (kinderen, jeugd, volwassenen, alleenstaanden, ouderen, allochtonen, ...)

“Ik vind het zeker een mooi wijkblad en ik lees het ook altijd. Maar als ik dan die verslagen zie van activiteiten voor kinderen of gezinnen en de dito foto’s, dan denk ik wel eens: wat moet ik daar nou mee, als alleenstaande ? En dan leg ik het weer aan de kant.”

- Op het opsporen van zwarte gaten (waar een burger niet beschikt over een adequaat netwerk, c.q. waar een netwerk niet kan beantwoorden aan de gestelde vraag).
  - Attendeer elkaar op schrijnende situaties en zoek samen een oplossing (zie voorbeeld)

Voor Dhr. P. hoeft het niet meer zo: weliswaar genezen verklaard van kanker, maar wat heeft hij verder nog (behalve de drank) ? Zijn huis verloedert zowel van binnen als van buiten en de tuin is een wildernis. De directe burens hebben daar ook last van, maar elk gesprek wordt afgehouden.

Meneer P. is bekend bij de huisarts, die het met lede ogen aanziet. Zij kan toch moeilijk zelf gaan schoonmaken ?

Nee, maar ze kan misschien wel bewerkstelligen dat meneer toestaat dat eens iemand desnoods met een bosmaaier door de tuin wandelt.

Als zij daar aan wilt werken, dan vindt de buurt wel iemand die dat wil doen. Dan is in elk geval een begin gemaakt !

Meneer N. is erg tevreden met het appartement waar hij nu sinds 1,5 jaar woont. Ruim, betaalbaar, voorzieningen dichtbij, uitzicht, privacy. Misschien wat veel van dat laatste: eigenlijk kent hij nog niemand in het hele complex. En volgens hem geldt dat ook voor veel andere bewoners. Als hij even een boodschap gaat doen ziet hij een mevrouw uit het complex, die op een bankje een sigaret zit te roken. "Wat maakt het ook uit?" denkt hij en hij vraagt of hij er bij mag komen zitten. In het gesprek dat ontstaat vertelt mevrouw dat ze samenwoont met haar volwassen, gehandicapte zoon. Maar ze zal de toenemende zorg niet veel langer kunnen opbrengen. Terwijl ze meer roken dan goed is, vertelt meneer N. dat hij in de gehandicaptenzorg werkt. Als ze nou eens samen wat voorzieningen zouden bezoeken, zou dat haar helpen?

Of we iemand weten die de watermeter kan komen aflezen. "Ik moet de waterstand doorgeven, maar ik zie het niet."
Klusje van niks, de kop koffie daarna kost meer tijd. Met enige aarzeling geaccepteerd, dat wel: de hele woning ligt onder een laag stof, de deur van de koelkast is gewoon zwart van het vastpakken. Misschien ook geen wonder als je zo slecht ziet.
Toch nog een leuk bezoekje: meneer is namelijk oud pianoleraar en vertelt wel een half uur lang gepassioneerd over zijn liefde voor muziek.
Na afloop worden drie telefoontjes gepleegd:
- naar de woningcorporatie: als ze eens in de buurt zijn ...
- naar de Zichtbare Schakel: misschien eens een babbel gaan maken?
- naar de buurtorganisatie: als jullie een keer een pianist zoeken ...

- Vaak zijn professionals (huisarts, thuiszorg, etc.) wel bekend met dergelijke situaties
- Herken signalen van mogelijke 'zwart-gatsituaties': gordijnen die gesloten blijven, een tuin die verloedert, ruiten die vol condens blijven staan, een volle vuilcontainer die niet buiten wordt gezet, een auto die al lang niet meer van de plaats is geweest, een overvolle brievenbus, een hond die de hele dag jankt en dat anders nooit doet, etc.

Bij het terugbrengen van de overgebleven wijkblaadjes meldt de bezorger dat op één adres de brievenbus wel erg uitpuilde. Dat signaal wordt opgepikt en in dit geval doorgegeven aan de wijkagent.
Die gaat op pad en constateert gelukkig dat er geen lijk in de woning ligt, maar wel dat de bewoner eigenlijk wel een handje hulp zou kunnen gebruiken bij het op orde brengen van niet alleen zijn administratie, maar nog wat dingetjes in zijn leven.
Dat gaat weer door naar het sociaal buurtteam.

Twee bewoners in een appartementencomplex, elk een eigen appartement, maar wel op de zelfde galerij, hebben hun eigen waaksysteempje ontwikkeld: mevrouw is altijd vroeg op, haalt dan de krant uit de brievenbus beneden en neemt meteen die van haar buurman. Die klemt ze dan onder de klink van zijn voordeur.
Als die krant er om 11.00 uur nog zit weet ze dat ze even moet aanbellen .....

- Ter voorkoming van overbelasting van mantelzorgers en/of het netwerk. Denk daarbij ook aan Steunpunt Mantelzorg, Stichting Ruggesteun, Buddy-zorg Limburg een andere.

De buurtorganisatie van een relatief kleine buurt (zo'n 3000 inwoners) vertaalt de landelijke cijfers over mantelzorg eens door naar de eigen buurt: er zou dan sprake zijn van ruim 600 mantelzorgers !
Dat is niet zo zorgwekkend, misschien alleen maar mooi dat zoveel mensen zich inzetten voor een naaste. Dat echter zo'n 80 van die mantelzorgers overbelast zijn of zelfs zwaar overbelast, is echter weer een ander verhaal. En of het er nou 70 of 90 zijn, dat doet er natuurlijk niet zoveel toe. Ze lijken hun leed in stilte te dragen, want de buurtorganisatie kent ze niet. Misschien maar eens aan de orde stellen in het zorgnetwerk .....

- Om te zorgen dat betrokkenen bekend zijn met de mogelijkheid om (semi-)professionele hulp in te roepen. Bijvoorbeeld een steeds terugkerende telefoonlijst in het wijkblad, berichtjes op de buurtwebsite, een 'calamiteitenkaart' met telefoonnummers.

Dit had de buurtorganisatie zelf al veel eerder bedacht en al in 2010 was een keurige 'calamiteitenkaart' bij het wijkblad gevoegd: van stevig papier, gelamineerd én voorzien van een gaatje om hem op te hangen. Omdat heel veel gegevens inmiddels natuurlijk niet meer kloppen, wordt nu een nieuwe voorbereid.
En komt er (eindelijk ...) ook zo'n lijst op de website. Die is dan in elk geval gemakkelijk actueel te houden.

2.2 Buurtsteun als *ondersteunde* onderlinge hulp- en zorgverlening

2.2.3 Interventies

- Instellen of oprichten van een ‘makelaarsfunctie’
  - Stel een meld- en coördinatiepunt in

De buurtorganisatie kent al enkele jaren ‘burenhulp’: vrijwilligers die op incidentele basis best iets voor een andere buurtbewoner willen doen. Voor de praktische organisatie is voor drie tientjes een mobiele telefoon aangeschaft en daarbij een ‘sim-only’abonnement. Zo kan de telefoon (samen met de vrijwilligerslijst) rouleren zodat het nummer altijd bereikbaar is. Overigens is het inmiddels zo dat hulp niet alleen bij de vrijwilligers gezocht wordt: als de coördinator van dat moment denkt dat iemand anders in de buurt beter kan helpen, dan vraagt hij dat gewoon. Blijkbaar kent men zijn pappenheimers: soms kan iemand niet aan een verzoek gehoor geven, maar “Nee, dat wil ik niet doen” is in 6 jaar tijd nog niet voorgekomen ! (Wel vroeg een van de vrijwilligers onlangs of er nog eens een vraag kwam ....)

- Maak gebruik van netwerken die misschien niet meteen voor de hand liggen: hondenbezitters, wachtende ouders bij een school, jongeren die elkaar treffen op een hangplek.

Echtpaar M. zal enkele weken naar een verpleeghuis gaan om vaardigheden te leren die hen moeten helpen langer thuis te blijven wonen. Alleen: hun hond kan natuurlijk niet mee en met een hondenpension hebben ze heel slechte ervaringen. De huisarts belt iemand van de buurtorganisatie. Die belt op zijn beurt een hondenbezittende buurtbewoner: kan hij niet eens rondvragen ? Hondenbezitters komen elkaar toch steeds tegen ? Dezelfde middag is de hond onderdak. En, mocht het echtpaar niet naar huis terugkunnen: een eventuele nieuw baasje is na enkele dagen ook geregeld !

- Zet een buurt-app op

Ze bestaan inmiddels in alle soorten en maten: van een Whatsapp-groep van enkele burens in een straat, tot een groep voor een hele buurt. Met of zonder moderator, al dan niet in samenwerking met bv. wijkagent, huisartsenpraktijk, enzovoort.

In het begin wordt misschien nogal wat onzin gepost (“Blij dat het eindelijk zomer is !”) maar in de loop van de tijd wordt dat beter: (“Wie heeft een ladder?”, “Komen jullie op de babyborrel?”, “Kan iemand me maandag naar het ziekenhuis brengen”, “Let op: iemand probeert de achterdeuren uit !” enzovoort.)

- Richt een digitaal buurtplatform op of maak gebruik van bestaande mogelijkheden (bv. Cubigo, Elise, Sevagram Connect, WeHelpen.nl, Buurtlink).

Het moet zich allemaal nog een beetje ontwikkelen, want ieder platform staat of valt met de mate waarin het gebruikt wordt. Momenteel is de dekking van nog onvoldoende. Desalniettemin een ontwikkeling om in de gaten te houden. Het zelf ontwikkelen van een platform is overigens ingewikkeld en kostbaar.

- Specifiek gericht op maaltijdvoorziening zijn bijvoorbeeld de ‘Gasterieën’ van Sevagram. Maar denk ook eens als websites als thuisafgehaald.nl. Of aan de burens !

Bij de ‘Gasterieën’ van Sevagram kun je zowel gaan eten als een maaltijd afhalen, bij een thuiskok (te vinden op Thuisafgehaald.nl) kun je alleen een maaltijd afhalen. Iedere Thuis kok heeft zijn eigen specialiteit !
Overigens: als je iemand vraagt of die een of twee keer in de week een portie extra wilt koken voor die oudere heer of dame in de straat, tegen een redelijke vergoeding, zal dat zelden een probleem opleveren.

Mw. Van W. is 92 en al vele jaren weduwe. Haar mobiliteit is sterk afgenomen: binnenshuis kan ze zich behelpen met een stok, buiten heeft ze een rollator nodig.

In een gesprek vraagt ze opeens: “Komt er binnenkort nog ergens een straat bij ? Dan heb ik namelijk wel een idee voor een naam.” Als ik vraag hoe die dan moet gaan heten, antwoordt ze: “Naar mijn buurvrouw, want die kookt elke dag voor mij mee.”

- Voor het onderling uitlenen van spullen kunnen websites als Peerby.com een nuttige rol vervullen.

Bart zoekt een kettingzaag. “Om een boom in de voortuin om te zagen.”. Peerby laat zien dat Bart op 0,2 km. afstand woont en daarom denkt Henk: “Och, waarom niet ? Uitlenen doe ik liever niet, maar ik wil best voor hem die boom omzagen.” Een afspraak wordt gemaakt. Bart is nieuw in de straat en in de buurt, maar verheugt zich al op de verhuizing (al zal dat nog wel even duren). Weet Bart trouwens al dat binnenkort een straatfeest in zijn straat georganiseerd wordt ? Perfect moment om kennis te maken !

- Zowel bij bewoners als bij instellingen (inclusief sociaal buurtteam) bekend maken van de mogelijkheid tot ‘makelen’
  - Communiceer *algemeen* over het bestaan van die mogelijkheid via wijkblad, website, verenigingsblad

“Serie” is een groot woord, maar in elk nummer van het wijkblad wordt wel iets geschreven over onderlinge hulp. De ene keer in het voorwoord van de voorzitter (“Blij dat ik een buurt woon waar mensen naar elkaar omkijken”), de andere keer in een artikeltje over dat het zo moeilijk is om hulp te vragen (“Ik ben eigenlijk best een beetje raar”), dan heel direct over burenhulp of juist heel indirect door een artikeltje over de barbecue die een straat organiseerde. Elk artikeltje bevat nadrukkelijk de uitnodiging om contact op te nemen. En voor als de mensen even niet weten met wie: de telefoonnummers van de buurtorganisatie en van de burenhulp staan altijd prominent op de binnenkant van de kaft.

- Communiceer *gericht* daarover met sleutelfiguren in de buurt zodat zij weten waar ze terecht kunnen als zij behoefte aan hulp signaleren

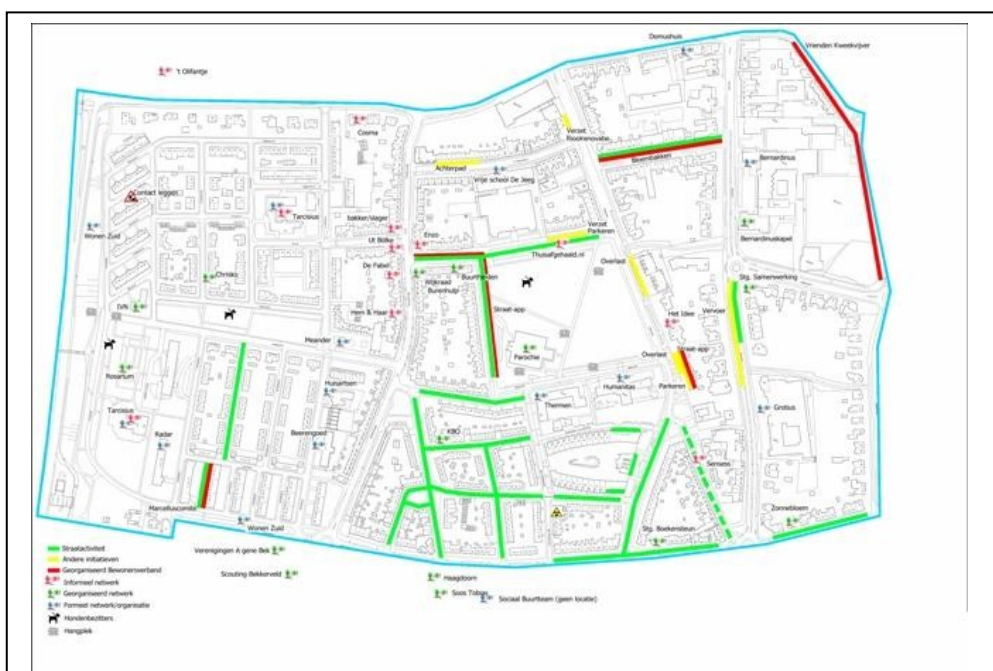
Al enkele jaren beschikt de buurt over wat ze een ‘Zorgnetwerk’ noemen: een overleg tussen buurtorganisatie, huisartsenpraktijk, fysiotherapie, thuiszorgorganisaties, Zonnebloem, gemeente. Ook woningcorporatie en wijkagent zijn uitgenodigd, maar die komen eigenlijk nooit. Veel stelt het niet voor: drie keer per jaar een bijeenkomst van één uur. Er wordt geen casuïstiek bedreven, met name de dagbesteding voor ouderen komt vaak terug als onderwerp. Maar het effect is groot, al ligt de grootste opbrengst buiten de vergadering: doordat men elkaar nu kent en iedereen een uitnodigende houding heeft, wordt er steeds vaker onderling contact opgenomen om samen oplossingen te zoeken voor de problemen die men zo al tegenkomt.

- Draag bij aan het besef dat iemand niet verantwoordelijk hoeft te zijn voor de oplossing van een probleem, maar er wel mee voor kan zorgen dat de vraag op de juiste plek terecht komt.

De buurtorganisatie wil graag dat álle bewoners deel kunnen nemen aan activiteiten, ook de mensen die niet graag alleen komen of niet mobiel zijn. Daarom bevatten aankondigingen van activiteiten steeds vaker zinnen als: “Kent u iemand die het leuk zou vinden deel te nemen, maar niet graag alleen komt ? Wilt u hem/haar dan mede namens ons uitnodigen ?” of: “Kent u iemand die ook graag komt, maar voor wie vervoer een probleem is ? Laat het ons dan even weten !”

Het is vaak ook een kwestie van wat je wilt uitstralen. “Dat is iets van de gemeente. Ik zal eens kijken of ik een contactpersoon weet.” klinkt toch anders dan: “Daarvoor moet u bij de gemeente zijn.” Bij het laatste zeg je eigenlijk: “Daar ga ik niet over, veel succes !”, in de eerste variant zeg je ook dat je daar niet over gaat, maar bied je je wel aan om mee te denken. Ofwel: soms weten wij het ook niet, maar we kunnen tenminste mee zoeken ! daarmee kweek je ook vertrouwen, bouw je een relatie op, ontstaat er wederzijdse welwillendheid.

- Kennis verwerven over en up to date houden van sociale netwerken in de buurt
  - Breng de al bekende netwerken (letterlijk) in kaart. Denk aan verenigingen, ondernemersvereniging, actieve straten (straatfeest), hondenbezitters, professionele netwerken

Informeel netwerken vind je ook in het café, bij bepaalde winkels, rond de visvijver, bij school, speeltuin en zelfs op de hangplekken van de jeugd !

- Gericht op het doen ontstaan van netwerken
  - Stimuleer het opzetten van een straat-app
  - Stimuleer straatactiviteiten (bbq, speurtocht, nieuwjaarsborrel)

Alle groots begint klein en voor de buurt is dat in de straat. Zo zou je de opvatting van de buurtorganisatie best mogen omschrijven.

Daarom stimuleren ze dat straten een eigen activiteit organiseren. Ze maakt uitvoerig reclame voor de buurtactie, is eventueel ook niet te beroerd zelf een duit in het zakje te doen, stelt de partytentjes en ander materiaal ter beschikking.

Bovenal echter is de buurtorganisatie alert op signalen dat iemand zo iets zou willen. Zo gauw in een gesprek een term als “Het zou toch leuk zijn als ....” Proberen ze dat aan te grijpen om de ander te stimuleren er een concreet plan van te maken.

“En, oh ja, als jullie er iets over willen schrijven voor in het wijkblad, of leuke foto’s hebben: altijd welkom !”.

- Creëer een netwerk van sleutelfiguren (bv. uit elke straat één)

Het is nog maar een ideetje, in de werkgroep buurtsteun: in elke straat kennen we wel iemand. Als we die mensen nou eens uitnodigen voor een bijeenkomst om gewoon eens te praten: over de buurt, over veiligheid, over hoe we met elkaar omgaan, enzovoort.

Misschien kunnen we dan ook afspreken dat ze onze vaste contactpersonen worden, zeg maar dat ze een soort verbinding worden tussen straat en buurt.

Mensen zullen immers eerder naar iemand toegaan die ze regelmatig zien, die ze kennen, enzovoort.

Nou ja, misschien is niet iedereen daarvoor geschikt, maar laten we er eens over nadenken ....

- Beleg straatoverleg

Zou het werken, met die contactpersonen (zie hiervoor), dan zou ook een soort ‘straat-overleg’ kunnen ontstaan. Over de kleine onderlinge ergernissen (parkeren), over hoe de straat beter kan (veiligheid, aankleding, schoonhouden), misschien ook wel over een gezamenlijke activiteit.

Dat overleg kan bij iemand thuis, maar natuurlijk ook in het verenigingsgebouwtje.

En als zo’n contactpersoon daar niet voor voelt, waarom zouden wij dat dan niet gaan doen ? Zal wat tijd kosten, misschien moeten we ook niet alle straten in één jaar willen doen, maar het zal ongetwijfeld ook veel

- Investeer in relaties, zowel in formele als in informele netwerken als in de mix daarvan

“CONTACT”. Dat is het sleutelwoord !

Als we een algemene oproep plaatsen reageert geen kip, als we iemand persoonlijk vragen levert dat bijna altijd wat op.

Raar eigenlijk dat een bestuur wel een voorzitter, een secretaris en een penningmeester heeft (en soms van alles ook nog een tweede), maar geen bestuurslid dat zich speciaal bezighoudt met contact, met relaties.

Terwijl dat –in elk geval voor ons- toch eigenlijk onze *core business* is ?

- Help mensen over de drempel naar activiteiten, bv. door voor te stellen om eens samen te gaan

Oh, de huisarts kent wel 100 mensen voor wie het goed zou zijn om eens naar een activiteit te gaan. Alleen ... ze doen het niet !

Voor veel mensen is het moeilijk om in hun eentje naar een activiteit te gaan.

Dat is vaak ook niet gezellig en bovendien: je weet maar niet wie daar allemaal komt, toch ?

Op zijn minst een aantal van die 100 zouden wellicht geholpen zijn met onze Escort-Service: een andere buurtbewoner die hem of haar ophaalt om samen te gaan. Dan zijn ze in elk geval verzekerd van vervoer, van een bekend gezicht, van aanspraak.

En als ze eenmaal over de drempel zijn ... wie weet !

- Straal uit dat contact niet raar is

Sommige mensen hebben dat van nature: die lopen of fietsen door de buurt en maken met Jan en Alleman een babbeltje. Soms vraag je je af hoe ze ooit nog thuis komen.

Dat gaan we vanmiddag ook doen: met het hele bestuur de straat op (ieder apart !) en babbelen met wie je maar tegenkomt: de hondenuitlater, de hondenhater, de man die in de tuin bezig is, de mevrouw op de fiets, de jeugd op de hangplek, maakt niet uit met wie en maakt niet uit waarover.

Om zes uur treffen we elkaar weer bij Karel, waar we een hapje eten en elkaar vertellen wat we zoal zijn tegengekomen.

- Laat mensen actief merken dat ze deel van de buurt zijn: welkomstbloemetje, kaartje bij bijzondere gebeurtenissen, ‘Kom in de tent’, maar ook: “Ik kom in jouw tent”.

We hebben het gewoon gedaan: aangebeld en gevraagd of we even binnen mochten komen. Spannend was het wel en er waren ook mensen die daar geen zin in hadden.

Maar waar we op bezoek zijn geweest was het altijd bijzonder: de man die vijf jaar in het Vreemdelingenlegioen heeft gediend (of dat in elk geval zegt), de schildpaddenfreak, de mevrouw die ook voor haar oude buurvrouw blijkt te koken. En ja, ook de chronisch zieke, de eenzame.

- Organiseer een wekelijkse ‘Kom op de soep’, waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en vraag en aanbod elkaar kunnen vinden.

Dankzij een bijdrage uit de Buurtactie, maar vooral dankzij het initiatief van enkele betrokken bewoners, kon ‘Kom op de soep’ van start gaan.

Elke woensdagmiddag zijn buurtbewoners welkom om een kop soep te komen eten (die is gratis, koffie/thee kost € 1,-).

Zo kunnen mensen elkaar ontmoeten. Ze kunnen ook aangeven waar ze eventueel hulp bij kunnen gebruiken of juist kunnen bieden, maar alleen gezellig samentzijn is ook goed.

De activiteit wordt goed bezocht, zeker nu (een gedeelte van) de middag ook wat vaker wordt ingevuld door een gast, die wat meer vertelt of laat zien rond een bepaald thema.

- Borgen

- Leg je kennis over de aanwezige netwerken vast: soort, waar een netwerk voorkomt, wie aanspreekpunt zou kunnen zijn. Verzamel ook de kennis die anderen hebben.

Als het gaat om het maken van een overzicht van *formele* netwerken, is niemand verbaasd. Daar bestaan zelfs officiële termen voor, zoals bv. een sociale kaart. Daarmee maak je die formele netwerken en de toegang er toe voor ieder die over dat overzicht beschikt een stuk gemakkelijker.

Een dergelijk overzicht van *informele* netwerken is minder gebruikelijk, misschien ligt dat zelfs wat gevoelig.

Als je echter de (zelfgekozen) naam van zo’n netwerk (bv. BBQ Dorpsstraat) en de toegang (contactpersoon) vastlegt, is er zelden sprake van gevoelige informatie. Bovendien zorg je er op die manier voor dat die kennis niet afhankelijk is van één persoon. Met alle gevolgen van dien als die persoon om wat voor reden dan ook niet meer beschikbaar is.

2.3 Buurtsteun als georganiseerde niet-professionele hulp- en zorgverlening

2.3.3 Interventies

- Gericht op het vinden en binden van vrijwilligers

De buurtorganisatie beschikt over zo'n 80 vrijwilligers. Zonder dat ooit één van hen gevraagd is of ze vrijwilliger wilden worden !
Wel zijn ze ooit benaderd met de vraag of ze het niet leuk zouden vinden 'dit of dat' te doen. Waarbij 'dit of dat' aansloot bij wat ze zelf leuk vinden of goed kunnen, begrensd is en niet gepaard gaat met onvoorziene verplichtingen.
Wel ontvangen ze elk half jaar een uitnodiging ("Aan iedereen die actief is binnen de wijkraad ...") voor een leuke en niet verplichte activiteit.

- (Eventueel) gericht op het kwalificeren van vrijwilligers

In zijn algemeenheid geldt dat een vrijwilliger (of hoe je hem ook noemt) gekwalificeerd is als jullie vinden dat hij dat is. Met enkele uitzonderingen: denk bijvoorbeeld aan de vrijwilliger AED.
Soms is het ook om juridische redenen verstandig een vrijwilliger gelegenheid te geven zich te kwalificeren: een instructeur voor een klimwand, een diploma sociale hygiëne voor werk achter de bar en dergelijke.
Maar maak het niet ingewikkelder dan nodig is !

Niet alle vragen op kwalificatiegebied zijn eenvoudig te beantwoorden: moet bijvoorbeeld iemand die meewerkt aan activiteiten voor kinderen een VOG hebben ? Of iemand die je even inschakelt om in een probleemsituatie een middagje op de kinderen van iemand uit de straat te passen ?
En iemand die een ander helpt bij de belastingaangifte ? Of boodschappen voor iemand doet ?
Als je het niet vertrouwt, schakel je zo iemand niet in, als die over een VOG beschikt is dat daarentegen ook geen garantie.
Sta er in elk geval eens bij stil.

- Gericht op de bekendheid van het coördinatiepunt

Het probleem met informatie is dat mensen die pas opnemen als daar aanleiding toe is. Weet jij bijvoorbeeld welke maatregelen je kunt nemen bij een nucleaire ramp ?

Zorg daarom vooral (ook) dat je coördinatiepunt bekend is bij je sleutelfiguren: straatcontactpersonen, aanspreekpunten van informele netwerken, huisartsenpraktijk en andere hulpverleners, Zichtbare Schakel, Sociaal Buurtteam enzovoort. Zodat ze altijd kunnen zeggen: "Ik kan je niet helpen, maar bel eens met ...".

Voor anderen kun je zorgen dat de informatie tenminste gemakkelijk vindbaar is: in het wijkblad, op de website, op de telefoonkaart, enzovoort.